

UREDNIŠTVO in UPRAVA v Gorici v ulici
Riva Plazzutta 18 - Cena oglasom po dogovoru.
Odpri vsak delavnik od 10. - 12. ure

KATOLIŠKI TEDNIK

IZIDE VSAKO ŠREDO
Poštni ček, račun št. 9-17768 - Poština plačana
v gotovini - Sped. in abbonamento postale II. Gruppo

Leto III. Štev. 37

GORICA DNE 10. SEPTEMBRA 1947.

Cena L. 10

DODATNE VESTI K POROČILU o veliki istrski tragediji

Tu prinašamo odlomke iz zadnje-
ga najobširnejšega poročila o do-
godkih v Istri, ki pa ga ne more-
mo objaviti v celoti, ker nečemo
ponavljati stvari, ki smo o njih že
poročali.

Nobenega sestanka z duhovniki

Dne 16. avg. ob 9.30 je msgr. dr.
Ukmar odpotoval z vlakom iz Tr-
sta proti Pazinu, kjer je bil z brzo-
javom prejšnjega dne najavljen
za četrti uro popoldan. Dr. Ukmar
torej ni mogel imeti v Hrpeljah-
Kozini sestanka z duhovniki, kakor
to omenja slabo informirani pre-
sednik Hrvatske rep. dr. Bakarić.
Red birmovanja je imel že teden
dni prej v rokah, in sicer za dobo
od 17. VIII. do 7. IX. Za poznejše
birmovanje v Postojnsčini je bilo
določeno, da mu bo spored dostav-
ljen do konca avgusta v Istro.

V prvem obdobju do 7. IX. bi
moral msgr. Ukmar obiskati 44
krajev. Vsak dan bi moral birmo-
vati na dveh ali celo treh krajih.

Msgr. Ukmar ni stavil nobenih pogojev za birmo

O kakih pogojih glede botrov in
birmancev v zvezi z delitvijo za-
kramenta sv. birme msgr. Ukmar
z duhovščino sploh ni razpravljaj.
O tem je že mnogo prej Zbor sve-
čnikov sv. Pavla na skupni seji
določil, da botri in botre ne
morejo biti tisti, ki žive v zgolj
civilnem zakonu, ki nikoli ne ho-
dajo k maši in niti enkrat na leto
ne sprejemajo zakramentov. (To je
na splošno pravilo v Cerkvi božji.)
Glede članov jugosl. armade ali
bivših borcev ali glede kakih mla-
dincev s proge Šamac-Sarajevo
Zbor svečnikov ni razpravljaj, ka-
kor napačno piše jugoslovanske ča-
sopisje. Resničnost naše trditve
najbolje izpričuje dejstvo, da so v
župnijah, kjer se je birma vršila,
mnogi botri bili bivši borci in par-
tizani (ponekod skoraj vsi), mnogi
celo z znaki kladiva in srpa, in
jim tega niti delice birme niti
domača duhovščina ni očitala ali
jim radi tega delala kako težavo.
Dr. Ukmar je dnevno birmal 700 do
1000 otrok. Zato je moral prav hi-
teti in ni imel časa, da bi se o teh
rečeh prekal z ljudmi, ki bi ga
najbrž ne mogli razumeti, ker pač
mnogi ljudje zaradi lažnive propa-
gande sploh ne vedo, kaj delajo.

Povsod pripravljeno motenje

Iz podrobnega poročila o poteku
birme na raznih krajih, je jasno
razvidno sledeče: Povsod je pri-
pravljala Partija motenje birme,
ni pa povsod uspela. Krajevne o-
blasti so se povsod tako vedle, ka-
kor da imajo kaka višja navodila
in da pri najboljši osebni volji ne
morejo preprečiti nasilja.

»To ti je vrag!«

Ko so v Buzetu komunistični raz-
glašali skrunili svetilke z vsako-
vrstnimi surovostmi in je neka
ženska v prezbiteriju poleg pleso-
čih in cigarete kadečih tovarišev
dvignila celo krilo, je spremljeval-
ec msgr.-ja Ukmarja dr. Miroslav
Bulešić opozoril podivjano tolpo,
naj se vendar zaveda, da je v cer-
kvi in da v cerkvi biva Bog. Dobil
je sledeči odgovor: »Kakav Bog,
to ti je vrag!« Ženske iz tolpe so
ga napadle in mu očitale: »Dokler
boš nosil to obleko, boš narodni
sovražnik.«

Lanišče

V Lanišču se je pod zaščito do-

brih vernikov vkljub vsem posku-
som motenja birma izvršila, in si-
cer trikrat v cerkvi in trikrat v
župnišču. Policija je tu skrbela za
red na ta način, da je ukazala mno-
žici, ki je duhovščino ščitila, naj
se razide. Nato so zločinci z vpit-
jem »Na juriš!« vdrli v župnišče
in tam napravili pokolj in dolgo
regovili, ko so iskali še g. župni-
ka. Poročnik se je pozneje pred
ljudmi zagovarjal, da NI MOGEL
ZABRANITI VDORA v župnišče.
Iz natančnega poročila je jasno,
da je policija prav za prav zločin-
cem vrata odprla v župnišče, ki je
bilo prej dobro zastraženo.

»Stanko, Stanko, kaj si učinila?«

Ljudje so iz župnišča slišali lo-
mastenje, 4 strele in divje vpitje
komunistov. Najprej je prišel iz
župnišča neki Stanko iz Brgudec
(laniške podružnice) z okrvavljeni-
mi rokami in krvavim nožem. Opa-
zila ga je njegova teta in vsa pre-
plašena kriknila: »Stanko, Stanko,
Stanko, šta si učinila?« On pa:
»Ča sam namislila, ovo sam uč-
nija.« Nato je šel k vodnjaku in si
tam umival roke in pral nož. Med-
tem pa se je pačil in se norčeval iz
zadnjih besed nedolžne žrtve Bule-
šića: *Jesuse, primi dušu moj! I-*

*suse, primi dušu moj! Isuse, pri-
mi dušu moj!* Dr. Bulešić je pre-
jel, kakor smo že poročali, štiri 8-10
cm globoke rane: eno spredaj, dru-
go zadaj na vratu, tretja je bila
zadana pri ušesu, (to je ubijalec
prav izvrtal) in četrta je bila na
hrbtu.

»Fašist, fašist!«

Dr.-ja Ukmarja so zločinci v pr-
vem nadstropju pozdravili z vpit-
jem: »Fašist, fašist!« Msgr. jim je
odgovoril: »Nisem fašist, sem sa-
mo duhovnik, poslan k vam deliti
sv. birmo.« Nato je dobil prvi u-
darec s stolom po glavi in se takoj
onesvestil, tako da ne ve, kaj se je
potem z njim zgodilo. Drhal je od-
ličnega moža tako izdelala, da je
mislila, da ga je ubila. Po hodniku
je namreč vpila: »Dva smo finili,
a treči nam još fal! Gde je treči?«

»Nema Boga, nečemo Boga, ho- čemo komunističku Partiju!«

Tako je vpila drhal po župnišču.
Čez dobro uro je prišla ojačena po-
licija in le naivnež bo verjel, da v
policijski državi ni dovolj enega
samega policista, da ukroti 1000
zločincev, ki bi se drznili storiti
nekaj, kar je policija po višjem u-
kazu resnično dolžna preprečiti.
Zločinci so se umaknili le za kilo-
meter in se smejali, da se jim je

zadeva posrečila, ne da bi se jim bilo
treba bati »ojačene policije,« ki
ni prišla iskat njim, ampak g. žup-
nika. Temu je ukazala, »naj se ne
kaže ven na cesto.« Morda zato, da
ga pozneje ne bo treba še enkrat
iskati, ampak bo pri rokah, ko bo
moral odgovarjati, kako je »napa-
del ljudstvo,« kakor je rekel držav-
ni tožilec glede msgr.-ja Ukmar-
ja, ki ga ni pustil odpeljati v Trst.
Msgr.-ju Ukmarju gre proti vse-
mu pričakovanju zdravnikov na
bolje.

Pogreb dr.-ja Bulešića

Ko so zvedeli v domači vasi Ka-
fanari za tragično smrt tega odlič-
nega mladega duhovnika, ki je po-
leg drugega tudi vodil vse posle
poreške škofije po odhodu tamoš-
njega škofa, je vse *tulilo*. Tako iz-
redno priljubljen je bil že od de-
skih let. Neka oseba, ki se je vozila
z avtom msgr.-ja Ukmarja dan
pred laniško žaloigro, je dejala:
»Ta mladi duhovnik je bil izredno
ljubezniv in je zgledal kakor sv.
Aljožij«. Baje je bil tudi na gre-
gorijanski univerzi v Rimu eden
najbolj nadarjenih gojencev, ki je
med sošolci užival veliko spošto-
vanje in ljubezen. Kot najboljši
študent je dobil ob sklepu študijev
lovorjev venec.

Mati in vsi sorodniki so želeli,
da bi bil Miro pokopan doma pri
rajnem očetu. Istrska duhovščina
je želela to željo izpolniti in je šla
v Pazin posredovati, da bi obla-
stiva dovolila prevoz mrliča v Ka-
fanaro. Oblasti niso bile temu na-
klonjene, vendar so končno dejale,
da se to lahko zgodi, ako dovoli ko-
rverska oblast v Poreču. Ta je na to
pristala. Duhovniki so hoteli izvr-
šiti prevoz z malim semeniškim
avtom, toda niso imeli ne šoferja
ne bencina. Spet je bilo treba pro-
siti oblast. Dobil so sicer šoferja,
a ne bencina. Poslali so jih na ne-
ko drugo oblast. Ta je odgovorila,
da bencina ne potrebujejo, *ker je*
prevoz prepovedan. Torej prevoz v
Kafanaro je moral izostati. Pogreb
je bil zato določen za torek ob 10.
uri v Lanišču. Duhovščina se je
želela udeležiti pogreba, a jo je
malo pred Laniščem OZNA ustavi-
la in zavrnila. K pogrebu sta smeli
samo mati in sestra in neki duhov-
nik, tako da so bili skupno z do-
mačima g. župnikom in kaplanom le
trije duhovniki v sprevodu. Pa ne
le duhovnikom, ampak tudi drugim
moškim je bilo prepovedano se u-
deležiti pogreba.

Ali ni to zelo poslabšana izdaja
pogreba rajnega Lojzeta Bratužar?
In to v deželi, kjer vlada »svoboda«
in kjer zlasti »nikogar ne preganja-
jo zaradi vere.«

Najznačilnejša vest

Po Istri morajo sedaj nesrečni in
vsi preplašeni verniki poslušati go-
vornike, ki jim pripovedujejo s
tako prepričevalnostjo, kakor da
bi sami verovali najdebelejšo inž
najnovejšega časa, da je namreč
zločince naročil Vatikan iz sovra-
štva do Jugoslavije, ki da jo hoče
na ta način pred vsem svetom o-
blatiti.

Morda bomo kmalu slišali, da je
prav za prav Vatikan napolnil
kraške jame po vsej Sloveniji z ne-
dolžnimi žrtvami slovenskih du-
hovnikov in vernikov.

Volk se neprenehoma prito- žuje, da mu jagnje blodi vodo!

Dokaz naše resnicoljubnosti

Ce se naš list kdaj zmoti in v dobri ve-
ri prinese kako netočno vest, — drugi se
motijo in tudi namenoma lažejo večkrat
na dan! — je to nekaj tako izrednega,
da morajo komunisti organizirati pisa-
telje in pisarje, slikarje in slikarje, da ta
izredni dogodek ovekovečijo. — Hvala za
ta neovrgljivi dokaz naše resnicoljub-
nosti.

Ludvik Stratmann.

Volkabote v Inomostu, dne 25. V. 1947.

OKNO V SVET

MADZARSKE VOLITVE so se vršile
v nedeljo 31. avgusta in so izpadle tako,
kot so morale izpasti: komunisti so do-
bili največ poslanskih mest, 97 (pri prej-
šnjih volitvah 76), sledijo jun mali po-
sestniki z 68 mesti (prej 245: stranka se
je razbila, ker je po zadnjih krizah, ki
jih je doživela, zaslila močno na levo, zato
so se odvrgli od nje mnogi zmerni ele-
menti); socialdemokratska stranka je
dobila 66 mest (prej 69), stranka kr-
ščanskih žena 69, stranka madžarske
neodvisnosti 53 mest. Jasno, da so se vr-
šile tudi pri madžarskih volitvah velike
nerednosti, kot je že v navadi v deželah,
kjer kraljuje »ljudska volja«. Ena iz-
med najbolj značilnih posebnosti madžar-
skega volivnega zakona je bila ta, da so
smeli volivci oddati svoje glasove tudi
izven okraja svojega bivališča. Tega so
se komunisti pridno poslužili in organi-
zirali posebne »leteče volivne kolone«,
ki so hodile iz okraja v okraj in glasovale
enkrat, dvakrat, trikrat... Nekateri so
celo po petkrat glasovali. Računajo, da
so na ta način komunisti pridobili od pol-
do enega milijona glasov. Razumljivo je,
da se to »progresivne« volivne metode
izdale pri drugih strankah veliko ogor-
čenje in proteste.

TRUMAN NA VSEAMERISKI KON-
FERENCI. Ameriški predsednik Tru-
man je imel na vseameriški konferenci v
Petropolisu (Brazilija) pomemben govor,
v katerem je med drugim dejal: »Ljud-
stvo ZD se je nedavno vojskovalo s pol-
nim zaupanjem, da se hoče odpreti pot
svobodnemu svetu. Medtem pa moramo
ugotoviti, da so mnogi narodi še vedno
podvrženi istemu načinu tuje nadvlade,
o kateri smo mislili, da smo jo zrušili.
Mnogi evropski in azijski narodi živijo
pod grožnjo oboroženega napada. Noben
sporazum ni bil dosežen med zavezniki
glede glavnih crt mirovne ureditve. Ra-
di tega smo prisiljeni, da računamo s
podaljšanjem vojaške zasedbe bivših oze-
melj, kar je našemu ljudstvu zelo ne-
všečno.«

17.000 KARATOV DIAMANTOV, ki
so jih Nemci odnesli med vojno, bodo za-
vezniki vrnili Nizozemski.

SOVJETSKI FILOZOF OBSOJEN. Sovjetski
filozof Georgij F. Aleksandrov je bil obsojen,
ker je zasedel pod vpliv me-
ščanskega filozofskega mišljenja. List
»New York Herald Tribune« piše ob tej
prilici: »Človeška pamet, to prepričljivo,
sitno bitje, ki je na splošno na slabem
glasu, povzroča velike težave celo med
natančnim zobatim kolešjem« sovjetskega
sistema. Prav v sru materializma so od-
krih strašnega raka metafizike (filozofije),
ki priznava duhovni svet: op. ur.).
Prav zares obstoji dvom, da je mogoče
uradne filozofije sovjetskega sistema
imeti za krive, da mislijo. Ta zadeva
(namreč gori omenjenega filozofa Alek-
sandrova) je tako resna, da je priključila
celo osebno pozornost samega Stalina —
patentiranega filozofa — ter Andreja
Zdanova, tudi filozofa v posesti vseh po-
trebnih rekvizitov ter mogočnega člana
politbiroja. Potem ko je Georgij F. Alek-
sandrov nad 10 let izvrševal funkcije na-
čelnika propagandne službe komunisti-
čne partije — in nihče od njega prav go-
tovo ne bi mogel biti bliže najčistejšim
virom strankinih smernic — in potem ko
je dobil Stalinovo nagrado v višini
100.000 rubljev za svoje Zgodovino za-
hodne filozofije, je bil sojen in spoznan
za krivega očitnega uporabljanja svoje
lastne inteligence. Z zagovarjanjem mne-
nja, da ima marksizem evolucijski zna-
čaj, ne pa revolucionarnega, je A. zapa-
del v najslabšo vrsto metafizike. Poleg
tega si je še celo dovolil, da je podlegel
vplivu meščanskih filozofov, katere je
študiral. Vse to je bilo res strašno. Z
vseh strani SZ so sklicali 84 uradnih ti-
lozofov, da bi sodili strahotna krivover-
stva Aleksandrova.

